
Zhodnocení činnosti Městské knihovny v Ústí nad Orlicí za rok 2021

Počet obyvatel města Ústí nad Orlicí je **13 701**.

Knihovna v roce 2021:

1 898 registrovaných čtenářů

83 206 návštěvníků

78 110 výpůjček

Počet registrovaných čtenářů, návštěvníků i výpůjček se proti roku 2020 snížil, což bylo zaviněno koronavirovou epidemií, díky níž byla knihovna na základě vládního nařízení uzavřena pro veřejnost v době od 1.1.- 12.4. Knihovna ale i v této době nabízela čtenářům výpůjčky knih formou „výdajového okénka“ a donáškovou službou, žádný den tedy nebyla „uzavřena“. Čtenáři si mailem objednávali knihy, které jsme připravili do tašek a čtenáři si je u provozního vchodu bezkontaktně vyzvedávali. Všichni pracovníci byli v době uzavření knihoven na pracovišti a zpracovávali nové knihy, připravovali soubory knih čtenářům a harmonizovali záznamy. Čtenáři byli o vládním nařízeních o povinném uzavření knihoven průběžně informováni hromadnými maily, na webu knihovny a na Fb. Naši čtenáři využívají elektronické on-line služby, prodlužují si výpůjčky on-line přes své konto elektronicky, a i když knihovnu nenavštíví fyzicky, mohou si do svých mobilů a čteček stahovat zdarma e-knihy z webu knihovny a e-knihy z MLP Praha a také získávat z webu plné texty zákonů ze Sbírky zákonů. Z tohoto důvodu klesl v roce 2021 jen částečně příjem knihovny za zápisné a upomínky.

V roce 2021 získala Městská knihovna 4 granty – grant Česká knihovna ve výši 6 336 Kč na nákup původní české literatury, grant na zakoupení cizojazyčné literatury ve výši 16 980 Kč, grant NK ČR na bezplatné využívání plnotextové databáze Anopress a grant MK ČR ve výši 28 000 Kč na zakoupení záložního disku na zabezpečení serverů MěK. 3 samostatné granty MěÚ ve výši 13 000 Kč jsou nyní součástí rozpočtu MěK (akce pro děti "Noc s Andersenem", lektorné přednášek 11. ročníku Akademie volného času a vzdělávací přednášky).

Městská knihovna je pověřenou knihovnou pro okres Ústí nad Orlicí na základě smlouvy o přenesení výkonu regionálních funkcí dle zákona 257/2001 mezi Krajskou knihovnou Pardubice a MěK Ústí nad Orlicí ze dne 20. 12. 2006 a získala v roce 2021 z rozpočtu kraje na

výkon této funkce částku 1 978 000 Kč. MěK Ústí nad Orlicí je zodpovědná za výkon regionálních funkcí v okrese, metodicky řídí 9 MěK okresu a 111 obecních knihoven okresu, je zodpovědná za finanční čerpání a vyúčtování přidělené částky na regionální funkce. Z pověření regionální funkce ředitelka knihovny pravidelně elektronicky nebo ústně předává ředitelům MěK okresu zprávy z celostátních porad, v MěK se konaly v roce 2021 3 metodické porady a 3 vzdělávací akce pro ředitele MěK okresu.

Automatizace knihovny

Městská knihovna je v současné době vybavena 30 počítači propojenými do sítě Windows NT a všechna pracoviště jsou připojena na internet přes kabelovou televizi. V hudebním oddělení je zároveň vzdělávací studovna s 6 počítači pro pravidelné cykly vzdělávání dobrovolných knihovníků a seniorů v základech počítačové gramotnosti. V roce 2021 se ve vzdělávací studovně uskutečnilo 16 kurzů počítačové gramotnosti pro seniory a nejširší veřejnost.

Výpůjční agenda ve všech odděleních je plně automatizována v open source knihovnickém systému Koha, čtenáři si vyhledávají sami informace v on-line katalozích – k dispozici mají 3 čtenářské počítače v oddělení dospělých, 2 čtenářské počítače v dětském oddělení, a 6 počítačů ve vzdělávací studovně v hudebním oddělení, která slouží zároveň jako zvuková knihovna pro zrakově postižené spoluobčany a zároveň jako bibliograficko-informační pracoviště. V knihovně je umožněn uživatelům přístup do placené plnotextové databáze TamTam fy Anopress a mohou využívat neplacenou databázi právnických informací Zákony pro lidi. Služby knihovny propagujeme i na sociální síti Facebook a Instagram. V prostorách půjčovny je k dispozici Wi-fi připojení k internetu, nabízíme možnost půjčování čteček a zdarma e-knih, zapůjčujeme absenčně gramofon a retro gramofonové desky na hudebním oddělení.

Celý fond knihovny je vystaven v katalogu Vufind na adrese: www.knihovna-uo.cz. Na webu vystavujeme mimo jiné: katalog regionálních osobností, katalog e-knih, katalog novin, informace pro a o knihovnách regionu, informace o neziskových organizacích regionu, informace o zařízeních pro rodinu, děti a mládež, informace pro zdravotně postižené občany a informace o pomáhajících institucích regionu. Od roku 2021 je na webu MěK Ústí nad Orlicí k dispozici čtenářům a všem knihovnám souborný katalog všech 104 obecních knihoven okresu a souborné katalogy 10 středisek okresu Ústí nad Orlicí, tuto službu poskytujeme jako první knihovna v Pardubickém kraji.

Provozní doba

Provozní doba knihovny zůstala v roce 2021 47 hodin týdně.

Oddělení pro dospělé:

Den v týdnu	Provozní doba
Pondělí – Pátek	9:00 – 18:00
Sobota	9:00 – 11:00

Dětské oddělení:

Den v týdnu	Provozní doba
Pondělí - Pátek	12:30 – 17:30

Hudební oddělení:

- bibliograficko-informační služba, vzdělávací studovna, zvuková knihovna, půjčovna gramofonu a gramodesek
- otevřeno po telefonické dohodě

Poplatek za registraci se v roce 2021 zůstalo nezměněno:

- Dospělí čtenáři: **170 Kč**
- Děti, studenti, důchodci: **120 Kč**

V rámci kulturně-výchovné činnosti pořádala MĚK tyto akce:

- knihovnické lekce pro všechny třídy základních, mateřských škol a zvláštní školu (47 hodinových lekcí za rok)
- knihovnicko-informační lekce pro studenty všech středních škol – 11 lekcí
- Pasování druháků na čtenáře
- o prázdninách jsme pro děti připravili 8 veřejných čtení na dětském oddělení
- další akce pro děti: „Pohádka ze statku“, „Kocour z Trnkovy zahrady“, „O zlobivém pejskovi“, „Pohádka lesních skřítků“, „O bílé kočičí princezně“, „O čápovi a žábě“, „Bylo jednou jedno loutkové divadlo“
- v rámci Března – měsíce čtenářů jsme byli zaregistrováni do celostátní akce dětských knihoven "Noc s Andersenem" a a „Večera s Andersenem pro mladší děti“, které však byly z důvodu pandemie a nouzového stavu zrušeny
- v knihovně se uskutečnilo 16 kurzů počítačové gramotnosti pro seniory a nejširší veřejnost - Chytře s mobilem, Co je e-mail, Založení účtu, Záloha dat, e-mail, Jak vyhledávat na internetu, Wikipedie, You tube, Cestou po internetových mapách, Co je počítač, Práce s myší a klávesnicí, Práce s okny, soubory a složkami, Práce s textem a obrázkem
- v Týdnu knihoven jsme uspořádali pro studenty gymnázia besedu s novinářkou Petrou Procházkovou Afganistán a co dál...
- Knihovna se zapojila do celostátní akce Den holocaustu – Jom-ha-šoa
- Knihovna se zapojila do celostátní sbírky Světlo pro Světlušku

- v MěK se konal 11. ročník Akademie volného času – uspořádali jsme 8 večerních přednášek regionálních autorů pro veřejnost (přednášející Dušan Špitálský, R.Krautschneider, doc. Macková, P.Holásek, Kateřina Hájková)
- zapojení do celostátní akce Bookstart - S knížkou do života- pro maminky na mateřské dovolené – 11 akcí
- uspořádali jsme 3 výstavy ve foye knihovny:
 - 19.5.-31.8. výstava R.Krautschneidera Plavba světovými oceány
 - 1.9.-31.10. výstava Grafika Vlasty Švejdové
 - 1.11.-31.12. výstava Vyplouváme
- další akce pro veřejnost:
 - přednáška R.Krautschneidera: Plavba světovými oceány
 - vernisáž výstavy R.Krautschneidera
 - přednáška Petry Procházkové: Kam kráčí Bělorusko
 - autorské čtení R.Šlachty: Třicet let pod přísahou
 - přednáška M.Náhlíkové: Novodobí šmejdi a jak se jim bránit
 - přednáška Petra Jaška: Na cele s bojovníky IS
 - Chytrý telefon - školení pro seniory
 - přednáška Rusko a Čína: bezpečnostní riziko?
 - 2 besedy s gen. Petrem Pavlem a diplomatem Petrem Kolářem

Z další činnosti knihovny:

- zpracováváme a zodpovídáme za správnost celookresní statistiky okresu Ústí nad Orlicí – písemné a automatizované zpracování dat a komentářů pro NIPOS – statistické výkazy 10 městských a 110 obecních knihoven.
- MěK je pověřena Národní knihovnou Praha budovat a uchovávat fond regionální literatury (meziknihovní výpůjční služba, archivace regionálních publikací, městských zpravodajů okresu)
- MěK je zapojena do celostátního projektu organizovaného NK ČR o výkonnosti knihoven – „Benchmarking v knihovnách“
- zapojili jsme se do celostátního dotazníkového průzkumu NK ČR: Analýza mzdové, věkové a vzdělanosti struktury zaměstnanců knihoven v ČR a celostátního průzkumu služby Získej a MVS
- MěK je zapojena do Centrálního portálu knihoven
- pracovníci MěK si stále zvyšují svou odbornou kvalifikaci – zúčastnili jsme se RV SKIP, VV SKIP, Rady CPK – probíhalo přes Zoom, konference Regionální funkce knihoven, konference Koncepce vývoje knihoven a DNNT, Valné hromady SDRUK, semináře Canva, semináře E-knihy, semináře Elektronické služby knihoven, semináře Bookstagram, booktube a knižní podcasty. Nová kolegyně absolvovala 6 denní rekvalifikační kurz Základní knihovnický kurz SVK Hradec Králové

- využíváme službu STK Praha: VPK – elektronické zasílání dokumentů a kopií v rámci MVS, jsme zapojeni do elektronického katalogu MVS a souborného katalogu Caslin NK ČR – protokolem OAI zasíláme elektronické záznamy zpracovaných knih a titulů časopisů do Souborného katalogu NK ČR, využíváme stahování autorit z NK ČR– za rok 2021 bylo harmonizováno pomocí protokolu Z39.50 1 827 autoritních záznamů s databází NK ČR. Jsme zapojeni do rešeršní elektronické služby Ptejte se knihovny, zpracovali jsme 2 odborné rešerše. Zasíláme zpracované besedy do celostátní Databanky vzdělávacích knihovnických programů MZK Brno.
- využíváme elektronického nákupu knih – výhodný rabat
- ředitelka se zúčastnila sekce Veřejných knihoven v NK ČR, Valné hromady SKIP v Hradci Králové, výkonného výboru SKIP v NK ČR, semináře Jak se bránit proti stresu, semináře Registr smluv, semináře Personální management
- ředitelka se zúčastnila 4 porad ředitelů pověřených knihoven pořádaných Krajskou knihovnou v Pardubicích.
- MěK je členem Svazu knihovníků a informačních pracovníků – ředitelka pracuje v regionálním výboru této organizace, v dozorčí komisi VV SKIP a je členkou sekce veřejných knihoven SKIP ČR, členkou MAS Orlicko, členem SDRUK a členkou komise MK ČR VISK 9
- MěK je členem sdružení dětských knihoven Klubko
- MěK Ústí nad Orlicí se přihlásila do soutěže Knihovna roku 2021
- MěK je zapojena do odborných diskusních konferencí Knihovna, Region, Andersen a Katalogizace, pravidelně zasíláme články do Informačního listu
- průběžně doplňujeme databázi regionálních osobností www.osobnostiregionu.cz
- Na požádání nabízíme donáškovou službu seniorům a zdravotně znevýhodněným, spolupracujeme s Klubem seniorů a neziskovou organizací Duševní zdraví a CEDR
- Ekonomka knihovny se zúčastnila 4 školení fy VEMA
- Pracovníci knihovny celoročně průběžně harmonizují a aktualizují databázi jmenných autorit, harmonizujeme a aktualizujeme databázi předmětových autorit, budujeme ukládáme průběžně databázi osobností regionu, doplňujeme průběžně u záznamů „dílovky.“

Situace na pobočce v Kerharticích

Provoz zajišťuje dobrovolná knihovnice Hana Dianová. Knihovna je otevřena každý čtvrtek od 14:30 do 17:00 hod. MěK hradí provoz pobočky, nákup knih, zpracování a mzdu knihovnice.

Situace na pobočce v Knapovci

Knihovna v Knapovci je umístěna v prostorách místní školy, provoz zajišťuje dobrovolná knihovnice paní Pavlína Kosturková. Knihovna je otevřena každou sobotu od 13:00 do 16:00 hod. Provoz funguje bezproblémově.

Penzion

Městská knihovna pokračuje v půjčování knih ze svého fondu formou vytváření půlročních souborů, které jsou zapůjčovány penzionu, kde je dobrovolný knihovník půjčuje čtenářům, pro které je ze zdravotních důvodů obtížné navštěvovat knihovnu.

Situace ve střediskovém systému knihoven

Městská knihovna pracuje současně jako knihovna středisková, která sdružuje na základě každoročně obnovovaných dohod o odborné pomoci mezi MěK a obcemi prostředky na nákup, rozvoz a zpracování knih pro 19 obecních knihoven obvodu. V roce 2021 bylo sdruženo 145 920 Kč od obcí obvodu Ústí nad Orlicí. O obecní knihovny se staráme metodicky – během roku jsme uskutečnili v každé obecní knihovně 2 návštěvy s rozvozem knih. V roce 2021 byla provedena 1 revize v obecní knihovně Hnátnice. Kmenový fond všech obecních knihoven obvodu Ústí je převeden do automatizovaného knihovního systému Koha. Všechny obecní knihovny mají svůj web. Byla provedena aktualizace údajů všech obecních knihoven střediska v celostátním adresáři NK ČR CADR. Na webu knihovny je možno vyhledávat knihy v souborném katalogu 19 knihoven střediska Ústí nad Orlicí.

V MěK Ústí se uskutečnila 1 porada pro dobrovolné knihovníky obvodu Ústí a 1 vzdělávací akce pro dobrovolné knihovníky.

V roce 2021 se uskutečnilo v MěK 10 porad pro pracovníky MěK.

V knihovně proběhly 4 kontroly PO a BOZ.

MěK Ústí zakoupila nové regály do skladu dětského oddělení. Opravili jsme střešní krytinu knihovny a vyhřívací kabel okapů u knihovny.

V prosinci proběhla kontrola čerpání dotace RF knihovny z KK Pardubice a kontrola plateb pojistného VZP.

Od roku 2021 využívá knihovna pro bezhotovostní platby čtenářů bankovní terminál Komerční banky.

V Ústí nad Orlicí 15.1.2022

PhDr. Jana Kalousková

ředitelka MěK